

Statenmededeling

Onderwerp

Vrijgave ontwerp-Programma van Eisen OV-concessie Oost-Brabant 2027-2039

Datum

21 mei 2024

Documentnummer

GS: 5919395

PS: 5928196

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het ontwerp-Programma van Eisen OV-concessie Oost-Brabant 2027-2039

Aanleiding

De OV-concessie Oost-Brabant loopt in december 2026 af. De opvolgende concessie dient openbaar te worden aanbesteed. Over deze aanbesteding bent u op 26 maart jl. [geïnformeerd](#) nadat wij de [Aanbestedingsstrategie](#) hebben vastgesteld. Een belangrijk onderdeel van de aanbestedingsdocumenten is het Programma van Eisen. Ter voorbereiding daarop geven wij het ontwerp-Programma van Eisen (hierna: ontwerp-PvE) vrij voor reactie, zodat eenieder die dat wil hierop kan reageren.

Bevoegdheid

Het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is krachtens artikel 20 lid 2 van de Wet personenvervoer 2000 (Wp2000) bevoegd tot het verlenen, wijzigen of intrekken van concessies voor openbaar vervoer.

Via het verlenen van de nieuwe concessie realiseren wij de [Visie Gedeelde Mobiliteit is Maatwerk](#). Bij het vaststellen van deze visie hebben uw Staten ons college gemandateerd hier uitvoering aan te geven. Met het vaststellen van het ontwerp-PvE geven we invulling aan deze rol. Uw Staten kunnen hiervan kennisnemen op basis van uw controlerende rol. Daarnaast zijn uw Staten ook betrokken via de statenwerkgroep Gedeelde mobiliteit.

Kernboodschap

1. *Het ontwerp-PvE bevat minimeisen die passen bij de ambities uit het Bestuursakkoord en de Visie gedeelde mobiliteit*

Het ontwerp-PvE is gebaseerd op de op 26 maart jl. door Gedeputeerde Staten vastgestelde [Aanbestedingsstrategie](#), die weer is gebaseerd op onder andere het beleidskader [Mobiliteit Koers 2030](#) en de [Visie Gedeelde Mobiliteit is Maatwerk](#). Hieruit afgeleide afspraken zijn met de gemeenten in Oost-Brabant vastgelegd in het [Ambitiedocument Oost-Brabant](#). Van recentere datum is het [Bestuursakkoord](#), waarin onder andere staat opgenomen dat het OV moet meegroeien met de schaa sprong die de stedelijke regio's maken. Het ontwerp-PvE bevat minimeisen die toezien op realisatie van de volgende drie doelen:

1. Zekere en vanzelfsprekende basis: onder andere de realisatie van de Visie 'Gedeelde Mobiliteit is Maatwerk';
2. Wat sterker is sterker maken: onder andere het uitbreiden van de capaciteit van het OV op belangrijkste stedelijke relaties, en
3. Maatschappelijk verantwoord: onder andere uitstootvrij busvervoer en goed werkgeverschap.

De aanbesteding wordt vergund volgens de procedure 'beste prijs-kwaliteitverhouding'. Hiervoor is enerzijds van belang dat voor alle aspecten van het contract eisen worden gespecificeerd (dit ter bepaling van de prijs), maar anderzijds dat de eisen ook ruimte laten voor een onderscheidende en kwalitatief hoogstaande invulling door de inschrijvers (dit ter bepaling van de kwaliteit). Als we het aanbod uitvragen dat nu in de concessie Oost-Brabant rijdt is de ruimte voor een betere prijs of kwaliteit ten opzichte van nu beperkt. De minimeisen liggen daarom lager dan het huidige aanbod. Dat deze systematiek leidt tot een goede uitkomst heeft onder andere de aanbesteding van concessie West-Brabant uitgewezen.

2. *Voor de nieuwe concessie wordt extra budget beschikbaar gesteld*

Het uitbreiden van de capaciteit van het OV in en rond de steden past bij de schaa sprong die het OV moet maken om de toename van het aantal inwoners en banen te faciliteren. Tegelijkertijd willen we zekerheid blijven geven dat ook in meer landelijke gebieden mensen kunnen blijven reizen met het openbaar vervoer en dat de tarieven niet sneller stijgen dan de inflatie. Voor deze ambities zijn extra middelen nodig. Dekking komt uit de 'motie-Bikker'-gelden die afgelopen najaar door het Rijk structureel beschikbaar zijn gemaakt voor deze doeleinden: van de ca. € 9 miljoen per jaar voor versterking van het ov-aanbod wijzen wij ca. € 6 miljoen per jaar aan concessie Oost-Brabant toe. Hierdoor resteert ca. € 3 miljoen voor de concessie Zuidoost-Brabant. Om in die concessie een vergelijkbare schaa sprong te maken is nog eens ca. € 3 miljoen aanvullend structureel nodig. In 2027 zijn deze middelen via de Perspectiefnota 2025 incidenteel geregeld, maar een structurele dekking zal nog gevonden moeten worden voordat de aanbesteding van deze concessie start (medio 2026). We bieden de nieuwe concessiehouder Oost-Brabant, anders dan nu, ook de

Datum

21 mei 2024

Documentnummer

GS : 5919395

PS : 5928196

mogelijkheid om door te rijden naar bijvoorbeeld Veldhoven De Run in concessie Zuidoost-Brabant (Brainportlijn).

Datum

21 mei 2024

Documentnummer

GS : 5919395

PS : 5928196

Daarnaast wordt het structurele gat tussen de hoge indexatie 2022 en 2023 van de OV-concessies (deze kennen een eigen, landelijk afgesproken index) en de indexatie van de provinciale OV-budgetten opgelost door aanvullende middelen structureel gedekt uit provinciale middelen bij Perspectiefnota 2025. In totaal wordt de jaarlijkse subsidie verhoogd van € 38,5 naar € 46,8 miljoen.

Hoe we in de aanbesteding omgaan met de verlaging van de rijksbijdrage voor het Studenten-OV product moeten we uiterlijk bij vaststelling van de aanbestedingsdocumenten bepalen. In 2023 heeft het Rijk namelijk bekend gemaakt dat de rijksbijdrage wordt verlaagd maar voor 2024 is deze verlaging door het Rijk volledig gecompenseerd. Op dit moment is er nog geen zicht op verdere compensatie.

3. Op het ontwerp-PvE is schriftelijke reactie mogelijk

Van 22 mei tot en met 5 juli 2024 kan eenieder die dat wil reageren op het ontwerp-Programma van Eisen via ovaanbesteding@brabant.nl (onder vermelding van naam en (email)adres). De reacties worden individueel beantwoord en de antwoorden worden gebundeld in een Nota van Beantwoording, die Gedeputeerde Staten tezamen met het definitieve Programma van Eisen vaststellen op 15 oktober 2024. Over dat besluit worden Provinciale Staten te zijner tijd via een Statenmededeling geïnformeerd.

We brengen deze reactiemogelijkheid uitgebreid onder de aandacht, onder andere door gemeenten (ambtelijk) te voorzien van communicatiemiddelen, onder andere de informatiefolder (bijlage 2) zodat zij die door kunnen zetten naar hun relaties. We organiseren een bijeenkomst van de 'Bestuurlijke kopgroep Oost-Brabant' medio juni waarin de afgevaardigde wethouders met elkaar en met onze gedeputeerde van gedachten kunnen wisselen ten behoeve van een gezamenlijke reactie (of per stedelijke regio). Hoe wij voorstellen uw Staten te betrekken hebben wij verderop in deze Statenmededeling onder het kopje 'Vervolg' beschreven.

Daarnaast vragen wij het Reizigersoverleg Brabant en concessieverleners van aangrenzende concessies (de provincies Gelderland en Limburg en vervoersregio Kempen (Vlaanderen)) om advies conform het bepaalde in de Wp2000. De reacties en adviezen worden in de zomer van 2024 verwerkt in het definitief Programma van Eisen. In een Nota van Beantwoording wordt aangegeven in hoeverre de reacties en adviezen zijn meegenomen, en waarom (niet). Het definitief Programma van Eisen en de Nota van Beantwoording worden in oktober vastgesteld door GS.

Consequenties

1. Aan dit besluit zijn geen juridische of financiële consequenties verbonden.

Het ontwerp-PvE wordt nu vrijgegeven voor reactie/advies. Vaststelling van de aanbestedingsdocumenten, waaronder het definitief Programma van Eisen, heeft wel juridische en financiële consequenties. Hierover informeren wij uw Staten wederom via een Statenmededeling.

Datum

21 mei 2024

Documentnummer

GS : 5919395

PS : 5928196

2. De reactiemogelijkheid kost tijd maar verbetert kwaliteit

Met het aan eenieder bieden van de mogelijkheid om op het ontwerp-PvE te reageren gaan wij verder dan de wettelijk voorgeschreven advisering en afstemming. De tijd en moeite die het kost om het ontwerp-PvE breed ter reactie voor te leggen vinden wij echter de moeite waard omdat dit de kwaliteit van de stukken alleen maar kan verbeteren en omdat dit onderwerp zoveel inwoners, reizigers, bedrijven en maatschappelijke organisaties aangaat, net als uw Staten en de gemeenten die openbaar vervoer uit de concessie ontvangen. Wij volgen hierbij de werkwijze die wij in 2022 ook bij de onlangs verleende concessie West-Brabant hebben gevolgd waarbij we nu bovendien gemeenten al eerder en uitgebreider hebben geïnformeerd en uw Staten nauwer hebben betrokken, onder andere door de informerende bijeenkomst van 19 april jl. Voor zorgvuldige verwerking van de reacties en om toch tijdig (in oktober) de aanbesteding te kunnen starten, eindigt de reactietermijn op 5 juli 2024, bij het begin van het zomerreces.

Europese en internationale zaken

Op de concessie is de 'PSO-verordening' van toepassing, die in Nederland nader is uitgewerkt in de Wet personenvervoer 2000. Omdat de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder ligt, zijn deel 2 en/of 3 van de Aanbestedingswet 2012 niet van toepassing op de aanbesteding van de concessie (mede gelet op art. 10 lid 3 Richtlijn 2014/23/EU + wetshistorie: 'Aanbestedingen en concessies van openbaar vervoer vallen niet onder reikwijdte van de Aanbestedingswet 2012, maar onder de Wet personenvervoer 2000.' (Tweede Kamer 2015-2016, 34 329, nr. 6, p. 29).

Communicatie

Aan de vrijgave van het ontwerp-Programma van Eisen wordt aandacht besteed door middel van een persbericht. Het ontwerp-Programma van Eisen wordt daarnaast aan alle colleges van gemeenten in het concessiegebied aangeboden voor reactie en aan het Reizigersoverleg Brabant voor advies.

Het document is gepubliceerd op www.brabant.nl/OVoostbrabant. Op deze pagina vindt u ook meer informatie over de aanbesteding. Reacties kunnen worden ingediend via ovaanbesteding@brabant.nl.

Vervolg

Uw Staten zijn desgewenst in de gelegenheid om op 14 juni a.s. tijdens een oordeelsvormende bijeenkomst te reageren op het ontwerp Programma van Eisen (naast de schriftelijke mogelijkheid, die ook voor leden/fracties van PS open staat van 22 mei tot 5 juli 2024). Indien Provinciale Staten dit wensen is er

op dit moment ook de mogelijkheid voor externen om in te spreken op het ontwerp Programma van Eisen.

De aanbesteding wordt naar verwachting gepubliceerd in oktober 2024 en afgerond in het voorjaar van 2025. De gunning wordt naar verwachting onherroepelijk in de zomer van 2025 en de nieuwe concessie gaat in op zondag 13 december 2026.

Bijlagen

1. Ontwerp-Programma van Eisen Oost-Brabant 2027-2039
2. Informatiefolder aanbesteding concessie Oost-Brabant 2027-2039

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Programma Slimme en Groene Mobiliteit

Datum

21 mei 2024

Documentnummer

GS : 5919395

PS : 5928196